

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIH-206/10-H

Název školy: **Základní škola, Opočno,
okres Rychnov nad Kněžnou**

Adresa: Nádražní 313, 517 73 Opočno
Identifikátor: 600 097 617
IČ: 75015013
Místo inspekce: Základní škola
Termín inspekce: 10. - 13. květen 2010

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Získání a analyzování informací o využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných školám a školským zařízením všech zřizovatelů podle ustanovení § 163 školského zákona na realizaci pokusných ověřování a rozvojových programů.

Získávání a analýza informací o vzdělávání žáků a dětí a činnosti školy podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona se zaměřením na podporu rozvoje matematické gramotnosti a výchovu ke zdraví.

Charakteristika školy

Základní škola, Opočno, okres Rychnov nad Kněžnou (škola) je příspěvkovou organizací, jejím zřizovatelem je město Opočno, se sídlem Kupkovo náměstí 247, 517 73 Opočno. Právnícká osoba vykonává činnost základní školy s kapacitou 500 žáků, školní družiny (ŠD) s kapacitou 100 žáků a školní jídelny s kapacitou 500 stravovaných osob. Statutárním

orgánem právnické osoby je ředitelka školy. Ve školním roce 2009/2010 se v 1. až 9. ročníku vzdělává 335 žáků z Opočna a přilehlých obcí – dojíždí asi 40 % žáků. ŠD organizovanou ve třech odděleních navštěvuje 86 žáků. Celkový počet žáků školy v posledních letech klesá. Žáci 1. až 3. a 6. až 8. ročníku jsou v letošním školním roce vzděláváni podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní škola, Opočno, okres Rychnov nad Kněžnou (ŠVP ZV). Žáci ostatních ročníků se vyučují podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, se zapracovanými pozdějšími doplňky, čj. 25 018/98-22.

Svoji činnost škola provozuje ve třech budovách. V budově v Nádražní ulici č. 313, kde sídlí vedení školy, se učí žáci 2. stupně a je zde školní jídelna. Na Trčkově náměstí, které je vzdáleno pět minut chůze, se nacházejí další dva objekty. V budově čp. 4 jsou umístěny 1. a 2. ročníky a školní družina, na adrese s čp. 11 se učí žáci 3. až 5. ročníku.

Za poslední tři roky došlo ve škole k mnoha pozitivním změnám v oblasti vzdělávání i jeho podmínek. Do vedení školy byla jmenována nová ředitelka školy, další personální změny jsou zejména zástupy za mateřskou dovolenou. Žáci se třetí rok vyučují podle ŠVP ZV, jehož naplňování postupně přináší zlepšení pedagogické práce. Průběžně dochází ke zkvalitňování materiálně-technického zázemí i vybavení objektů školy (převážně budovy čp. 4 a čp. 11). Pro zkvalitnění výuky byly nakoupeny nové pomůcky a učebnice, postupně je pořizován nový žakovský nábytek.

Vedení školy se snaží svojí vstřícností vytvářet bezproblémové vztahy mezi zaměstnanci a tím podpořit příjemné pracovní klima školy. Žáci velice úspěšně reprezentují školu ve sportovních, vědomostních a dovednostních soutěžích, na přeborech i olympiádách. V roce 2005 škola uzavřela dohodu o mezinárodní spolupráci se školou v polském Opoczne. Mnoho informací o škole je zveřejněno na webových stránkách www.zsopocno.cz.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Škola hospodařila v letech 2007 – 2009 jako příspěvková organizace. Hlavním zdrojem financování školy byly prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a účelové neinvestiční dotace na rozvojové programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Dalšími zdroji byly příspěvek na provozní výdaje z rozpočtu zřizovatele, peněžní prostředky získané vlastní činností, zisk z doplňkové činnosti a dary.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly vyčerpány na platy a na ostatní osobní náklady zaměstnanců a s nimi spojené odvody na sociální a zdravotní pojištění, na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb, na nákup učebnic, učebních pomůcek, úhradu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a na činnosti, které přímo souvisely s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání. V roce 2009 byl rozpočet školy posílen o slevu na pojistném. Škola tyto prostředky použila na nákup učebních pomůcek. Dotace ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání pokryly v posledních třech letech v průměru 78 % celkových neinvestičních nákladů školy. Finanční prostředky přidělené na přímé výdaje na vzdělávání škola efektivně využila k účelu, ke kterému byly přiděleny.

Dále škola obdržela ze státního rozpočtu finanční prostředky určené MŠMT na rozvojové programy. Finanční prostředky rozvojového programu na státní informační politiku v roce 2007 byly použity na nákup výukových programů. V letech 2008 – 2009 škole byly přiděleny finanční prostředky na zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků a v roce 2009 na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků. Ředitelka školy dotace využila k navýšení mzdových prostředků a s nimi souvisejících odvodů. Z prostředků dalšího programu určeného na školní vybavení pro žáky

1. ročníku byl financován nákup učebních pomůcek a školních potřeb pro žáky, kteří zahájili vzdělávání ve školním roce 2009/2010. Prostředky určené na rozvojové programy škola vyčerpala v plné výši v souladu s pravidly pro čerpání jednotlivých programů.

Finanční prostředky na provoz školy a na služby spojené s její činností zajišťuje ze svého rozpočtu zřizovatel. Rozmístění školy do tří budov je ekonomicky velmi náročné. Největší objem finančních prostředků tvoří náklady na energie a na materiální prostředky spojené s jejím provozem. Finanční prostředky poskytované z rozpočtu zřizovatele zohledňovaly potřeby školy a umožňovaly její plynulý chod.

Příjmy z vlastní činnosti tvoří tržby za stravné žáků, tržby za propůjčení učebny a tělocvičen. Škola provozuje doplňkovou činnost – vaří pro cizí strážníky. Další finanční prostředky získala škola formou sponzorských darů. Krajský úřad Královéhradeckého kraje poskytl škole dar na podporu programu příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení s výbornými výsledky talentovaných žáků.

Vybavenost učebnicemi a učebními pomůckami je na standardní úrovni, ve sledovaných letech byla zakoupena nová technika, výukové programy, didaktické nástěnné obrazy a zeměpisné mapy, žákovské mikroskopy a sportovní náčiní.

DVPP se uskutečňuje dle plánu a dle finančních možností školy musí být někdy i regulováno. Samostudium ředitelka umožňuje v době prázdnin, pedagogičtí pracovníci se vzdělávají téměř ve všech v oblastech.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Základní škola informuje o své **vzdělávací nabídce** a postupu při přijímání žáků dostupným způsobem. Veřejnosti se prezentuje vlastními velmi kvalitními webovými stránkami, dále v regionálním tisku, v Opočenských novinách a místním rozhlasem. Informace o zápisu dětí do 1. ročníku jsou oznamovány na vývěskách všech tří školních budov ZŠ, budovy MŠ a také místním rozhlasem. Do okolních obcí se dostávají prostřednictvím jejich obecních úřadů. K základnímu vzdělávání jsou přijímány všechny děti, které splňují zákonem stanovené podmínky. Kontrolovaná rozhodnutí ředitelky školy o přijetí dětí k základnímu vzdělávání a o odkladu povinné školní docházky splňovala veškeré náležitosti dle platných právních předpisů. Přijati byli všichni uchazeči bez jakékoli diskriminace.

Rovné podmínky vytváří škola také při ukončování základního vzdělávání. Všem žákům odcházejícím z pátých a devátých tříd je vystavováno výstupní hodnocení vyjadřující dosaženou úroveň vzdělání a obsahující všechny předepsané náležitosti.

Základní škola vytváří dobré podmínky pro **vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami** (SVP). V letošním školním roce navštěvuje školu 19 integrovaných žáků, kteří jsou začleňováni do běžných tříd. Z toho je 16 žáků se specifickými poruchami učení a 3 žáci nadaní. Pro všechny byly, v přímé spolupráci výchovného poradce s třídními učiteli a především s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Rychnově nad Kněžnou, vypracovány individuální vzdělávací plány (IVP). Ty splňují všechny předepsané náležitosti a jsou pravidelně aktualizovány. Se žáky se specifickými poruchami učení systematicky pracuje speciální pedagožka. Reedukace probíhá v odborné učebně, kam postupně žáci docházejí v pěti skupinách. Veškerá tato pomoc se týká žáků prvního stupně. Navazující náprava poruch učení na 2. stupni probíhá pouze v rámci běžného vyučování. V hospitovaných hodinách byl však tento individuální přístup vyučujících k žákům pozorován spíše na 1. stupni. Žáci s riziky neúspěšnosti ve vzdělávání jsou cíleně školou sledováni.

Učitelé přijímají opatření k jejich podpoře navazováním intenzivnější spolupráce s rodiči, doučováním těchto žáků či nabídkou konzultací, a to vše v případě jejich zájmu.

Funkci výchovného poradce vykonává učitelka s dlouholetou praxí v této oblasti. Její činnost je dostatečně rozpracována v obecně platném plánu práce, konkrétní akce pořádané pro žáky jsou aktualizovány každým školním rokem. Úzce metodicky spolupracuje s ostatními vyučujícími školy, žákům se SVP poskytuje náležitou pomoc, snaží se aktivně napravovat SPU i u žáků druhého stupně. V oblasti volby povolání žáků spolupracuje zejména s Úřadem práce v Rychnově nad Kněžnou, organizuje setkání rodičů a zástupců škol, do kterých žáci odcházejí. Škola spolupracuje s Krajskou hospodářskou komorou Královéhradeckého kraje v rámci projektu „Volba povolání“ se zaměřením na technické profese, jehož součástí je účast žáků na exkurzích ve výrobních podnicích. Výchovná poradkyně dostatečně informuje žáky o jejich dalších možnostech a vede dokumentaci spojenou s volbou povolání.

Intenzivní je spolupráce se školní metodičkou prevence sociálně rizikových jevů. Obě pracovnice umísťují důležité informační materiály pro žáky a rodiče na školním webu, propagační materiály jsou vyvěšovány na vyhrazených nástěnkách ve škole. Žáci a jejich zákonní zástupci mohou dále využívat pomoc v době konzultačních hodin či po vzájemné dohodě. Samotná realizace prevence sociálně rizikových jevů vychází především z minimálního preventivního programu a jeho doplňků. Na podporu této prevence, kromě začleňování do klasické výuky, pořádá škola další různě tematicky zaměřené akce. Ve škole se v současné době nevyskytují výrazně negativní jevy sociálně rizikového rázu.

Vedení školy

Ředitelka školy (ředitelka) splňuje požadavky pro výkon funkce, do které byla jmenována před dvěma lety. Systém jejího řízení je založen na zásadách zákonitosti, odpovědné vedoucí, kontroly, hodnocení a motivace pracovníků. Ve spolupráci se svým zástupcem velice svědomitě plní všechny povinnosti vyplývající z platného školského zákona. Požadovaná dokumentace je podrobně a přehledně zpracována a systematicky aktualizována. V organizačním řádu ředitelka stanovila povinnosti, kompetence a odpovědnosti jednotlivých pracovníků a poradních orgánů, se kterými spolupracuje. Kromě pedagogické rady to jsou metodická sdružení a předmětové komise, dle potřeby se schází výchovná komise. Zápisy ze všech jednání dokládají funkčnost těchto orgánů a týmovou spolupráci pedagogů.

V rámci vnitřního kontrolního systému je k dispozici plán hospitací, který realizují oba členové vedení školy. Při této práci vycházejí ze situační analýzy školy, stanovují si záměr, priority, zaměřují se na jednotlivé pedagogy a oblasti vzdělávání. Z této kontroly jsou pořizovány podrobné zápisy, které jsou následně projednávány s učiteli.

Informační systém školy je funkční, oboustranně poskytuje dostatek informací a zpětnou vazbu. V průběhu roku jsou pořádány pedagogické rady, provozní porady a porady vedení. Veškeré činnosti školy jsou koordinovány na základě systematického plánování.

Koncepce rozvoje školy je zpracována k začátku současného školního roku. Obsahuje motto školy a hlavní cíle a prostředky k jejich dosažení. Velký důraz je kladen především na vzdělávací programy, práci s talentovanými a integrovanými žáky, klima a organizaci školy, zájmovou činnost a spolupráci s partnery. Vytyčeny jsou trendy a zajištění podmínek vzdělávání. Strategické dokumenty podporují plány činnosti školy, které jsou konkrétní se jmenovitou odpovědností pedagogů. Plánování vychází z celkové analýzy a hodnocení školy, které je realizováno každé tři roky. Plán práce je rozpracováno na celý školní rok včetně organizačního zajištění, konkrétněji jsou rozepsané činnosti na jednotlivé měsíce. Splněné úkoly a výsledky dosažené školou jsou zveřejňovány ve výroční zprávě. Dlouhodobě

nerealizované aktivity jsou přesouvány do dalších let. O svých záměrech a plánech škola pravidelně informuje zřizovatele, školskou radu i zákonné zástupce žáků.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - Základní škola, Opočno splňuje požadavky školského zákona a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Na tvorbě tohoto dokumentu se podíleli všichni pedagogové školy, využili zkušeností získaných z dalšího vzdělávání, ze své pedagogické praxe a respektovali podmínky školy. Práci na tvorbě tohoto dokumentu koordinoval pověřený pedagog, jednotlivci vytvořili přidělené části jak po předmětech, tak i ročnicích. Dokument je zpracován velmi kvalitně, oceňujeme přehlednost, srozumitelnost a konkrétnost. Program vychází z koncepce školy a klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti žáka. Cílem výuky je cesta od encyklopedických znalostí k dovednostem potřebným pro život v EU a jejich praktické uplatnění.

Disponibilní hodiny ŠVP jsou využity převážně pro výuku ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět a vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**. (matematika ve 2. - 5. ročníku po 1 hodině). Do tohoto předmětu byly zařazeny už od nejnižšího ročníku prvky orientace v rovině a v prostoru. Ve 4. ročníku pak je zařazena práce s daty a v rámci mezipředmětových vztahů je do pracovních a výtvarných činností zařazeno kreslení a modelování těles a stavby z krychlí. Na 2. stupni byla o 2 hodiny posílena týdenní časová dotace matematiky v 9. ročníku. Nadstandardem je nabídka volitelného předmětu seminář z matematiky pro 9. ročník. Na 2. stupni pak ještě byly přidány 4 hodiny v oblasti **Člověk a příroda** a 2 hodiny na výuku **Člověk a zdraví**. Škola nabízí žákům vzdělávání v jedenácti volitelných předmětech, z nichž je letos realizováno devět. Žáci mohou navštěvovat nepovinný předmět náboženství.

ŠVP ZV byl předložen členům školské rady i zřizovateli. Veřejnosti je k dispozici na školních webových stránkách a volně přístupný ve škole.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

V době inspekční činnosti působilo ve škole **celkem 26 pedagogických pracovníků** včetně ředitelky školy. Z tohoto počtu je 24 učitelů a 2 vychovatelky ŠD. S výjimkou jedné vyučující všichni pedagogové splňují kvalifikační předpoklady pro svoji práci. Jejich věkové složení je vyvážené, čtyři učí méně než 5 let, ostatní mají více let pedagogické praxe.

Ze tří učitelů vyučujících matematiku mají dva předmět ve své aprobaci. Z provozních důvodů někteří učitelé kvalifikovaní pro výuku na 2. stupni učí část svého úvazku na 1. stupni a naopak. Výuku hudební výchovy ve vyšších ročnicích druhého stupně přidělila ředitelka školy vychovatelce ŠD, která pro tuto činnost nemá požadované vzdělání, ale má odborné dovednosti. Třetí oddělení ŠD ředitelka organizačně zajistila prostřednictvím pracovní smlouvy na 14% úvazek s jednou učitelkou.

Ve škole jsou určeny dvě učitelky pro výkon funkce koordinátora ŠVP ZV, dále zde pracují výchovná poradkyně, preventistka sociálně rizikových jevů a metodik environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Plán DVPP je detailně zpracován na školní rok, dlouhodobý plán pak v obecné podobě. Formou tabulky jsou vedeny přehledy o uskutečněných akcích. Zaměření vybíraných akcí je pestré, není mezi nimi oblast matematické gramotnosti. Z dokumentů školy i z rozhovorů s jednotlivými učiteli vyplývá, že vedení školy umožňuje jejich profesní růst.

Ředitelka školy rozhoduje o přidělování hodin nad stanovený úvazek pedagogů efektivně, ve sledovaném období se tzv. „nadúvazkové hodiny“ vyskytovaly minimálně, několik vyučujících pracuje na částečný úvazek. Personální problematika je vedením školy sledována ve vlastním hodnocení školy a ve výročních zprávách.

Všechny objekty školy se nacházejí v bezprostřední blízkosti historického jádra města, z nichž dvě budovy jsou památkově chráněné. Výuka probíhá v 17 kmenových a v 9 odborných učebnách.

V budově **2. stupně** je sedm kmenových tříd. Žáci si je sami zdobí, dostávají prostor pro realizaci vlastních nápadů, což velice využili. Jejich motivaci podporuje soutěž „O nejkrásnější třídu.“ Nástěnných přehledů učiva pro zrakovou oporu je zde již méně. Počítačová učebna vybavená starší i novou technikou je využívána jak ve výuce, tak zde mohou žáci pracovat i po skončení vyučování. Odborné učebny jsou vybavené audiovizuální technikou. Klasické matematické pomůcky má škola v dostatečném množství, jsou však starší, vyžadují postupnou obnovu. Pro výuku matematiky je k dispozici moderní a prezentační technika včetně počítačového softwaru a interaktivní tabule. V průběhu inspekční činnosti nebyla ve sledované výuce využita.

Prostorná tělocvična umožňuje především kvalitní průpravu míčových her. U školy je malé hřiště a vhodný prostor pro některé atletické disciplíny. Nedaleko odtud je sportovní areál a krytá ledová plocha, kam žáci docházejí na hodiny tělesné výchovy.

Vnitřní prostory v **budově čp. 4** s třídami 1. a 2. ročníku, ŠD a cvičnou kuchyní jsou nově rekonstruovány. Esteticky působivé kmenové učebny jsou vybavené novým nábytkem, pro žáky je zde koberec pro relaxaci a mnoho pomůcek jak pro manipulaci tak zrakovou oporu. V roce 2007 zde byla provedena rekonstrukce venkovních prostor, kde byla vybudována učebna a víceúčelová plocha s umělým povrchem. Své aktivity škola provozuje také v sousedícím zámeckém parku a na fotbalovém stadionu.

Prostory i vybavení **budovy čp. 11**, v níž sídlí třídy 3. až 5. ročníku, jsou postupně vylepšovány. Žáci se zde vzdělávají v prostorných učebnách a mohou využívat školní knihovnu. V době konání inspekční činnosti byla zařizována nově vybudovaná počítačová učebna pro 1. stupeň. Pro výuku tělesné výchovy a sportovní činnost slouží menší tělocvična s vyhovujícím náradím a náčiním.

Zřizovatel dle svých možností postupně zlepšuje technický stav budov, škola průběžně obnovuje a modernizuje vybavení, aby umožňovalo kvalitní realizaci ŠVP ZV.

Zajištění bezpečnosti, zdraví a ochrany žáků před sociálně rizikovými jevy je ve škole věnována značná pozornost. Základní pravidla a povinnosti žáků jsou zakotvena ve stěžejních dokumentech školy. Ty jsou projednávány při jednáních pedagogické rady, změny a doplňky schvaluje také školská rada. Školní řád je vyvěšen na přístupném místě ve škole, žáci i zaměstnanci školy s ním jsou prokazatelně seznamováni. Vedení školy též zpracovalo provozní řády odborných učeben a vnitřní řád ŠD. Na dílčí nedostatky narušující bezpečnost žáků byla ředitelka v průběhu inspekce upozorněna a neprodleně zjedнала jejich minimalizaci.

Škola eviduje úrazy ve vlastní záznamové knize, kde jsou pečlivě zapisovány všechny povinné údaje. V odůvodněných případech jsou vyhotovovány a odesílány záznamy o úrazu. Počet úrazů má klesající tendenci. Ve škole je všemi zaměstnanci dbáno na účinnou prevenci úrazovosti žáků, dohled nad nimi je po dobu jejich pobytu ve škole zajištěn. Ředitelka vydala směrnice k organizačnímu uspořádání, plnění úkolů a provádění kontrol. Prověrky a revize jsou pravidelně prováděny a prokazatelně zaznamenávány. Pracoviště jsou vybavena lékárníčkami první pomoci, je zpracován traumatologický plán. Za bezpečné prostředí a vybavení lékárníček první pomoci odpovídá pověřená vyučující.

Pedagogové školy pro žáky připravují zajímavé projekty posilující týmovou spolupráci a soutěživost jako účinnou prevenci úrazovosti a snížení výskytu sociálně rizikových jevů. Učitelka školy, zodpovědná za metodiku prevence rizikových jevů, zajišťuje prevenci šikany, výskytu a užívání drog, alkoholismu a kouření a průběžně vyhledává nové informace. Minimální preventivní program je svědomitě a pečlivě vypracován, jeho obsah doplňuje rozbor realizace jeho obsahu a je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu povinné

školní docházky. Poskytuje jasnou strategii, uvádí začlenění konkrétních témat a činností školy a způsoby řešení přestupků, bere zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Vytyčených cílů se škola snaží dosáhnout pořádáním přednášek, exkurzí, zájezdů, výletů a jiných preventivních akcí s praktickými ukázkami i aktivním zapojením žáků.

Průběh vzdělávání

Organizace vzdělávání je podrobně rozpracována v organizačním řádu školy a organizačním zabezpečení školního roku. Počty žáků ve třídách odpovídají právním předpisům, prostředí a materiální podmínky pro vzdělávání žáků jsou dobré. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické zásady, počty hodin v týdnu a délka přestávek jsou v souladu s příslušným předpisem.

Z učebních plánů stanovených pro tento školní rok vyplývá, že škola věnuje pozornost volitelným předmětům převážně technického či sportovního charakteru. Dále jsou v nabídce ruský jazyk a německý jazyk jako volitelné předměty. V zájmové činnosti školy jsou podporovány téměř všechny oblasti.

Škola věnuje ve výuce i mimo ni hodně prostoru podpoře rozvoje osobnosti žáků.

Vzory chování a kladných morálně volných vlastností si žáci 1. stupně mohli osvojit v projektu Významné osobnosti čtou dětem, který tvořil součást celostátního projektu Celé Česko čte dětem. Žákům 1. a 2. ročníků četli známé osobnosti. Vzájemnou pomoc a práci ve skupině podporují činnosti při Dni Země, Dni zdraví a projektu „Ochrana člověka za mimořádných situací a osobní bezpečí“. Žáci prakticky nacvičují činnosti v krizových situacích, mají možnost vyzkoušení výbroje, kriminalistických technik, první pomoci pod dohledem odborníků. Správné chování účastníků silničního provozu, jiná nebezpečí a hledání pomoci jsou náplní akce Ajax v Opočně. V rámci volnočasových aktivit je dětem nabízeno 14 zájmových kroužků převážně s uměleckým a sportovním zaměřením, škola pro žáky pořádá besedy, exkurze a výlety. Zapojení žáků do všech těchto činností má příznivý vliv na jejich všestranný rozvoj. Realizací vzdělávacích programů se daří rozvíjet základy klíčových kompetencí pro celoživotní vzdělávání.

Pro hodnocení projevu žáků v průběhu vzdělávání bylo čerpáno z aktivit v navštívených hodinách předmětů na 1. i 2. stupni, které měly rozmanitý charakter. Žáci byli aktivní a pracovali se zájmem. Při většině činností panoval přiměřený pracovní ruch, žáci spolupracovali ve skupinách i ve dvojicích, naopak některé hodiny byly vedeny frontálně. Učitelé žáky vhodně motivovali, využívali při výuce příkladů z praxe a zajímavosti z blízkého okolí školy a města. Výukou prolínaly mezipředmětové vztahy, žáci řešili problémové úlohy a průběžně dostávali prostor pro komunikaci. Této možnosti většina žáků využívala, jejich bezprostřední mluvní projev byl slušný a věcný, aktivně se zapojovali do řízené diskuse a prezentovali se aktualitami a vlastními referáty. Vyučující důsledně vedli žáky k dodržování správné terminologie a učili je vyhledávat informace na internetu. Názornost výuky byla podpořena pomůckami, zraková opora v učebnách byla zajištěna převážně na 1. stupni. Dle potřeby přistupovali učitelé k žákům individuálně.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí školního řádu a ŠVP ZV. V navštívených hodinách je učitelé dodržovali, žáky hodnotili v průběhu hodin známkou nebo slovně, oceňovali jejich pokroky, aktivitu, doplňovali je pochvalou, což žáky motivovalo k práci. V některých hodinách byli žáci vedeni ke vzájemnému hodnocení i sebehodnocení. Žáci se ŠVP byli zohledňováni tím, že jim učitelé umožňovali pracovat vlastním tempem. Hospitační činnost sledovala úroveň vědomostí a dovedností žáků **ve vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví**. Škola se nijak v této oblasti neprofiluje, ale učitelé žáky v této problematice systematicky vzdělávají. Jednotlivá témata výchovy ke zdraví jsou integrována do předmětů, což je dáno vzdělávacími programy a je obsaženo i v dalších dokumentech

školy. Do obsahu vzdělávání jsou zařazena především témata zabývající se výchovou ke zdravému životnímu stylu, ochraně životního prostředí, dodržováním zásad bezpečnosti a hygieny, prevencí sociálně rizikových jevů a poskytování první pomoci. Ve výuce je výchova ke zdraví aplikována prostřednictvím tematicky zaměřených projektů, z nichž jeden probíhal právě při inspekci, dále ve volitelných předmětech, při činnostech z oblasti environmentální výchovy, soutěžích, výletech, exkurzích, besedách, při školních i mimoškolních sportovních a prakticky zaměřených aktivitách. Škola žákům nabízí mimoškolní zájmovou činnost, která je četná a velmi rozmanitá. Celkově prostorové a materiální podmínky školy umožňují realizaci aktivit směřujících k výchově ke zdravému životnímu stylu na dobré úrovni.

Na podpoře výchovy ke zdraví se škola každoročně finančně podílí. Na nákup učebnic, metodického materiálu a sportovního zařízení pro relaxaci byla za poslední čtyři roky vydána nejvyšší částka v roce 2008, na odměny učitelů vzrostla v posledních dvou letech. Pedagogové jsou v rámci DVPP v této oblasti vzdělávání. Žáci jsou vedeni ke vnímání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, k poznávání člověka, k péči o své zdraví a k praktickému a aktivnímu využití získaných vědomostí a dovedností v běžném životě.

Úroveň vědomostí a dovedností žáků v oblasti matematické gramotnosti je hodnocena na základě hospitační činnosti vykonané v předmětech matematika, prvouka, přírodověda, výtvarná výchova a sledovány byly činnosti v celodenním projektu. Zaměření bylo cíleno na sledování rozvoje klíčových kompetencí žáků v oblasti matematické gramotnosti.

Vyučující využívali různých stylů vzdělávání žáků, ve zhlédnutých hodinách na 2. stupni převažovala frontální výuka, která byla doplňována samostatnou prací. Žákům s vývojovou poruchou věnována větší pozornost nebyla, pouze individuální přístup při řešení obtížnějších úloh. Diferenciace výuky s ohledem na tyto žáky se nevyskytla. Pokud to vyžadoval charakter učiva, vyučující využívali v dostatečné míře pomůcek a modelů ke zvýšení názornosti výuky. Snažili se přiblížit příklady životním zkušenostem žáků, využívali také možnost mezipředmětových vztahů. Většina žáků uměla pracovat podle zadání úkolů samostatně a uplatňovat různé postupy při jejich řešení. Na dobré úrovni ovládali žáci numerické výpočty, textům úloh většina žáků porozuměla a dokázala je samostatně úspěšně vyřešit.

V průběhu vyučování učitelé hodnotili žáky objektivně podle stanovených zásad. Jejich aktivitu povzbuzovali průběžným pozitivním hodnocením. Žáci většinou plnili zadané úlohy na úrovni dané jejich věkem, ke zdůvodňování a obhajování svých postupů někdy prostor nedostávali. Otevřeně a bez problémů s učiteli komunikovali.

Strategickým **partnerem školy** je zřizovatel zastoupený v šestičlenné školské radě. Její členové se schází v každém pololetí, jednání se pravidelně účastní i ředitelka školy. Na svých setkáních rada projednává problematiku činnosti školy a vyjadřuje se k zásadním strategickým dokumentům. Zřizovatel, s nímž vedení školy řeší především provozní problémy, údržbu budov a materiální vybavení, podle svých finančních možností vytváří kvalitní podmínky pro činnost školy. V rámci spolupráce s polským Opočnem jsou žákům školy umožněny výměnné pobyty na táborech. Dále se školou spolupracuje „Sdružení rodičů při ZŠ v Opočně“. Ke sdělování informací a výsledků vzdělávání žáků jejich zákonným zástupcům jsou využita konzultační odpoledne a třídní schůzky. Prostřednictvím grantů škola spolupracuje s KÚ KHK. Škola prezentuje svoji činnost pořádáním kulturních vystoupení i jiných akcí pro veřejnost.

Pro úspěšnou činnost školy je neméně důležitou spolupráce s rodilými mluvčími v hodinách cizích jazyků, s pracovníky místní knihovny a s organizátory soutěží, exkurzí, a dalších uměleckých a sportovních aktivit. Vedení školy a výchovný poradce spolupracují při řešení výchovně vzdělávacích problémů s Pedagogicko-psychologickou poradnou, s odborem sociálních věcí, Policií ČR a úřadem práce. Projekty a akce školy jsou cílevědomě plánovány,

tvoří logickou součást ŠVP ZV, podrobné informace o jejich konání jsou zveřejněny ve výroční zprávě školy. ZŠ velmi úzce spolupracuje s MŠ, společně pořádají pro rodiče dětí různé besedy a škola je zve na Den otevřených dveří.

Výsledky vzdělávání v ZŠ učitelé průběžně sledují. Z celkového počtu 194 žáků 1. stupně prospělo v minulém školním roce 160 s vyznamenáním, 5 žáků bylo klasifikováno dostatečnou. Ze 160 žáků 2. stupně jich 34 prospělo s vyznamenáním a 60 bylo klasifikováno dostatečnou. Z celkového počtu 354 žáků získali 2 pochvalu ředitelky školy, 5 důtku ředitelky školy, a dvěma žákům 2. stupně byla snížena známka z chování. Učitelé využívají ke zjišťování vědomostí žáků vlastní testy a písemné práce, které pololetně vyhodnocují. Dále využívají i komerční testy, jejichž výsledky potvrdily, že studijní potenciál žáků v českém jazyce i v matematice je využíván optimálně a odpovídá úrovni jejich studijních předpokladů. V předmětu český jazyk dosáhli žáci lepších výsledků, než byl celostátní průměr, v předmětu matematika se umístili v celostátním průměru. Zpětnou vazbu o efektivitě své činnosti a podklady pro tvorbu vlastního hodnocení škola získala formou dotazníkového šetření Mapa školy. Žáci se v průběhu roku účastní olympiád a soutěží v krajském i celostátním přesahu, kde dosahují pěkných výsledků. Škola má vysokou úspěšnost při přijímání žáků na střední školy.

Celkové hodnocení školy

Základní škola, Opočno, okres Rychnov nad Kněžnou zajišťuje vzdělávání a školské služby v souladu s údaji v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení.

Výše poskytnutých finančních prostředků ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a z rozpočtu zřizovatele na provoz odpovídala v letech 2007 - 2009 standardním potřebám školy. Stávající materiální podmínky vytvářejí předpoklad pro realizaci školních vzdělávacích programů.

Ředitelka školy prokazatelně informuje veřejnost o vzdělávací nabídce školy. Při přijímání žáků k základnímu vzdělávání dodržovala dané termíny a postupovala podle příslušných právních předpisů.

Škola eviduje žáky se SVP, poskytuje jim odpovídající pomoc a vzdělávání. Vypracovává individuální vzdělávací plány pro žáky 1. stupně, poskytuje dostatek informací a poradenskou činnost v záležitostech týkajících se vzdělávání žáků a volby jejich povolání.

Vzdělávací programy zohledňují podmínky školy. Organizace vzdělávání, metody a formy umožňují jejich realizaci na velmi dobré úrovni.

Dlouhodobé cíle a hlavní úkoly školy jsou uvedeny v koncepci školy. Její naplňování je realizováno podrobným pravidelným plánováním. Ředitelka školy vede organizaci s přehledem, způsob řízení je funkční a efektivní. Hospitační a kontrolní činnost členů vedení ZŠ je velmi kvalitní a přispívá ke zvyšování úrovně práce školy. Personální podmínky školy umožňují bezproblémové zvládnutí výuky podle vzdělávacích programů.

Škola podporuje zdravý vývoj žáků. Uskutečňovaná preventivní strategie školy zajišťuje úspěšně předcházet sociálně rizikovým jevům. Vedení školy vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Vyučující podporují žáky ve výuce volbou vhodných forem a metod práce a motivují je. Vzájemná komunikace probíhá podle dohodnutých pravidel, většina žáků je schopna

samostatného ústního projevu. Učitelé ve většině hodin zajišťovali názornost výuky. Žáci pracovali se zájmem, jejich znalosti jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání žáků ve školních i komerčních testech jsou uvedeny v dokumentech školy a zákonní zástupci jsou o nich pravidelně informováni. Žáci se účastní mnoha soutěží, olympiád, projektů a jiných aktivit, kde velmi úspěšně reprezentují školu. Škola plní cíle vzdělávání v souladu se školským zákonem.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Města Opočna Základní škola, Opočno, Rychnov nad Kněžnou, Nádražní 313, 517 73 Opočno, vydaná na základě usnesení Zastupitelstva města Opočna, čj. 24/I/7/2009, ze dne 16. 9. 2009, s účinností od 1. 10. 2009
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení školy s názvem Základní škola, Opočno, Rychnov nad Kněžnou, čj. 13542/SM/2007-3, ze dne 31. 8. 2007, s účinností od 1. 9. 2007 (nejvyšší povolený počet žáků)
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení u právnické osoby s názvem Základní škola, Opočno, okres Rychnov nad Kněžnou, čj. 11 173/2008-21, ze dne 5. 6. 2008, s účinností od 1. 7. 2008 (změna ředitele)
4. Jmenování do funkce ředitelky školy, ze dne 31. 3. 2008, s účinností od 1. 7. 2008
5. Organizační řád Základní školy Opočno, okres Rychnov nad Kněžnou, čj. 2/2008 s účinností od 1. 10. 2008
6. Organizační zabezpečení školního roku 2009/2010
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - Základní škola, Opočno, okres Rychnov nad Kněžnou, (druhá verze)
8. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2, Zvláštní škola, č. j. 22980/97-22
9. Školní vzdělávací program školní družiny při ZŠ Opočno
10. Koncepce rozvoje Základní školy Opočno na školní rok 2009/2010
11. Plán práce akcí na školní rok 2009/2010
12. Měsíční plány práce vypracované pro školní rok 2009/2010
13. Plán hospitačních činností vedení školy na školní rok 2009/2010
14. Hospitační záznamy vedoucích pracovníků školy
15. Minimální preventivní program pro školní rok 2009/2010
16. Školní plán EVVO
17. Školní program proti šikanování
18. Krizový plán školního metodika prevence
19. Školní řád Základní školy, okres Rychnov nad Kněžnou čj. 1/2009 s účinností od 1. 9. 2009
20. Vzorek žakovských knížek a zápisníků
21. Přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD
22. Matrika školy vedená v elektronické podobě
23. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2009/2010
24. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2009/2010

25. Zápisy z jednání pedagogické rady, provozních porad, předmětových sdružení a metodického sdružení 1. stupně ve školních letech 2008/2009, 2009/2010
26. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2009
27. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole S 53-01 podle stavu k 1. 3. 2010
28. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 za školní rok 2008/2009
29. Zápisy z jednání Školské rady ze dne 18. 3. 2009, 10. 6. 2009, 30. 9. 2009
30. Plán DVPP 2009/2010 a Dlouhodobý plán DVPP ze dne 9. 11. 2009
31. Přehledy o uskutečněném DVPP za 1. pololetí a 2. pololetí školního roku 2009/2010
32. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2009/2010
33. Knihy úrazů vedené ve školních letech 2007/2008 až 2009/2010 ke dni inspekce
34. Provozní řady odborných učeben
35. Poučení žáků třídy o bezpečnosti ve škole a školních akcích, seznámení se školním řádem v třídních knihách, stav k 1. 9. 2009
36. Rozhodnutí ředitelky školy o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu ve školním roce 2009/2010
37. Vzorek výstupních hodnocení žáků 5. a 9. ročníků pro školní rok 2009/2010
38. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k základnímu vzdělávání a odkladu školní docházky pro školní rok 2009/2010
39. Individuální vzdělávací plány žáků vedené ve školním roce 2009/2010
40. Seznam skupin žáků navštěvující reedukační péči v ZŠ Opočno
41. Zpráva z vlastního hodnocení školy, Základní školy, Opočno, okres Rychnov nad Kněžnou z roku 2009
42. Vlastní hodnocení školy ze 14. září 2009
43. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009
44. Plán výchovného poradce
45. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 3. 2010
46. Čtvrtletní výkazy Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za roky 2007, 2008 a 2009
47. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole S 53-01 podle stavu k 28. února 2009
48. Úprava rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání pro roky 2007, 2008 a 2009
49. Výkazy zisku a ztráty sestavené k 31. 12. 2007, k 31. 12. 2008 a k 31. 12. 2009
50. Rozvahy sestavené k 31. 12. 2007, k 31. 12. 2008 a k 31. 12. 2009
51. Hlavní účetní knihy za roky 2007, 2008 a 2009
52. Náklady a výnosy dle UZ za roky 2007, 2008 a 2009
53. Účtové osnovy platné pro účetní roky 2007, 2008 a 2009
54. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2007, 2008 a 2009
55. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků na rozvojové programy v letech 2007, 2008 a 2009
56. Směrnice č. 17 k provádění zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole čj. 13/07, s účinností od 1. 1. 2008, včetně dodatku č. 1 ze dne 1. 7. 2008 ke směrnici č. 17, s platností od 1. 7. 2008

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Marie Hypšová	Hypšová, v.r.
Mgr. Pavel Baštář	Baštář, v.r.
Mgr. Martin Fiala	Fiala, v.r.
Mgr. Ladislav Kosa	Kosa, v.r.
Bc. Marie Vančáková	Vančáková, v.r.

V Hradci Králové dne: 7. 6. 2010

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jana Hrnčířová	Mgr. Jana Hrnčířová, v.r.

V Opočně dne: 10. 6. 2010

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
-	Připomínky nebyly podány.